

Sygn. akt IV CSK 178/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa R. S.  
przeciwko M. K.  
o wydanie nieruchomości lub zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 7 października 2015 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda  
od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce  
z dnia 10 września 2014 r., sygn. akt I Ca 242/14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) przyznaje adwokatowi S. S., prowadzącemu Kancelarię Prawną S. w O. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Ostrołęce kwotę 2700,- (dwa tysiące siedemset) zł, powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,
- 3) oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Powód R. S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 10 września 2014 r. umarzającego postępowanie apelacyjne w części obejmującej żądanie wydania nieruchomości oraz oddalającego apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 4 kwietnia 2014 r., którym oddalono powództwo o zapłatę odszkodowania.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla tego Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powód oparł na przyczynie wskazanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., podnosząc, że zaskarżony wyrok jest rażąco wadliwy, obraża porządek prawny, a przede wszystkim elementarne poczucie sprawiedliwości.

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być oczywiste, że zachodzi kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości naruszenia. Uzasadnienie powołanej przyczyny nie potwierdza jej istnienia. Po pierwsze jest tak ogólne, że nie można uznać w czym w istocie (poza nieuzyskaniem oczekiwanego wyroku zasadzającego) upatruje skarżący uchybienia w zakresie konstruowania podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. Po drugie stwierdzenia skargi stanowią niedopuszczalną polemikę z ustaleniami sądu drugiej instancji, którymi ponadto Sąd Najwyższy jest związany (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania i orzekł o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym na podstawie §§ 19 i 20 w zw. z § 13 ust. 4 pkt 2 i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013 poz. 461 ze zm.). Uwzględniając charakter dochodzonego roszczenia, sytuację osobistą i majątkową powoda w oparciu o zasadę słuszności oddalono wniosek pozwanego o zwrot kosztów postępowania kasacyjnego (art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i 398<sup>21</sup> k.p.c.).

l.n